

Til

Birgitte Kehler Holst, MB

15-06-2023

Sagsnummer i F2
2023 - 9704

Dokumentnummer i F2
3355196

Sagsnummer eDoc
2023-0260633

Kære Birgitte Kehler Holst

Tak for din henvendelse af d. 2. juni 2023, hvor du stiller følgende spørgsmål til forvaltningen:

"En grundig forståelse for en egne eller pårørendes diagnoser er med til at fremmer hverdagsmestring og dermed også trivsels. F.eks. har forældre behov for vejledning om autisme, da det "ser forskellig ud" hos hvert enkelt barn. Ifølge Socialstyrelsen har forældrene behov for kontinuerlig og individuel vejledning og opfølgning, så trivsel hos barnet/den unge med autisme og hos familien øges. Ifølge Socialstyrelsen har kommunen ansvaret for en funktionsudredning og tilbud om psykoedukation.

- Hvilke målgrupper og diagnoser tilbyder Københavns kommune psykoedukation indenfor?
- Hvilke kriterier eller krav skal man opfylde for at få tilbudt psykoedukation?
- Hvem beslutter, hvem der tilbydes psykoedukation?
- Er der en politik/retningslinjer eller best practise om hvornår og hvem der foreslås at deltage i psykoedukation?
- Hvor mange afvises og hvad er typisk begrundelsen?
- Tilbyder KK psykoedukation i andre formater end kurser?
- Hvor mange borgere modtog de sidste tre år psykoedukation i regi af KK?
 - Fordelt på aldersgrupper, diagnoser og form for undervisning
- Er der et samarbejde med regionen vedr. psykoedukation af nydiagnostierede hhv. børn, unge og voksne?
 - Hvis ja hvordan er dette sat op?
- Hvordan informeres ny diagnostiserede om muligheden for psykoedukation i regi af Kommunen?

Direktionen

Rådhuset.
1550 København V.

Telefon
33 66 33 66

E-mail
GQOU@kk.dk

www.kk.dk

- Hvad er ventetiderne for at få plads på et kursus eller andet tilbud?
- Udover kommunens egne tilbud, hvor mange penge bruges til betaling af psykoedukation i andre regi?"

Socialforvaltningens svar

Der afgives et samlet svar om, hvordan psykoedukative elementer indgår i indsatser på det sociale område med særligt fokus på tilbud på autismeområdet som eksempel i bilag 1.

Hvad er psykoedukation

Psykoedukation er undervisning i egen eller pårørendes psykiske sygdom (eller psykiatriske diagnose), typisk med henblik på at fremme sygdomsforståelse, egne mestringsstrategier, forebygge forværring af symptomer, øge trivsel mv.

Psykoedukation kan være en del af indsatsen i både den regionale psykiatri, i almen praksis, i kommuner og i psykiatrisk speciallægepraksis.

Der er i forlængelse heraf heller ikke en entydig definition af eller et entydigt format for psykoedukation. Alt efter konteksten kan omfang, form, funktion og fokus variere, ligesom der kan være stor forskel på, hvilket behov det enkelte barn, unge, voksne eller pårørende har.

Psykoedukative indsatser på det sociale område

Forvaltningen lægger til grund for det videre svar, at der i spørgsmålet refereres til Socialstyrelsens rapport "*Børn, unge og voksne med autisme. Målgruppebeskrivelse i spor 2 i Evalueringen af det specialiserede socialområde*". Rapporten er en del af arbejdet med en eventuel specialeplanlægning på det specialiserede socialområde, som endnu afventer videre politisk proces på nationalt niveau. Rapporten skal derfor ikke betragtes som en vejledning om kommunens ansvar eller om opgaver og ansvar i de enkelte sektorer.

Forvaltningen har ikke fundet, at Socialstyrelsen i rapporten skriver, at kommunen har "ansvaret" for tilbud om psykoedukation som sådan, om end det ganske rigtigt er beskrevet, hvordan både børn, unge og deres forældre samt voksne med autisme kan have behov for psykoedukation som en del af den sociale indsats.

Udgangspunktet for indsatser efter serviceloven er, at de iværksættes på baggrund af den enkeltes behov for støtte. En diagnose i sig selv kan derfor ikke udløse støtte efter serviceloven.

¹ Socialstyrelsen (2020): "*Børn, unge og voksne med autisme. Målgruppebeskrivelse i spor 2 i Evalueringen af det specialiserede socialområde*"

I Socialforvaltningen kan psykoedukation indgå som en del af indsatsen for borgere med lettere såvel som tungere støttebehov.

Psykoedukative indsatser i forvaltningen strækker sig således bredt. Det kan indgå i åben rådgivning af kortere varighed samt i afgrænsede forløb med hovedfokus på psykoedukation mhp. på at lære at leve med de psykiske vanskeligheder, man oplever. Psykoedukation kan også indgå som en del af den bredere psykosociale indsats, der finder sted i fx kontaktpersonordninger, familiebehandling, på anbringelsessteder og botilbud mv.

Den store variation i, hvordan psykoedukation kan indgå i indsatser, betyder også, at forvaltningen ikke har mulighed for at opgøre antallet af borgere, der modtager psykoedukation i regi af forvaltningen.

Som bilag til svaret er vedlagt en oversigt med udvalgte eksempler på indsatser på autismeområdet i Socialforvaltningen, som indeholder psykoedukative elementer.

Udover indsatserne i Socialforvaltningen, kan der også i andre forvaltninger i Københavns Kommune indgå psykoedukative elementer i indsatsen til forskellige målgrupper, fx i regi af Sundheds- og Omsorgsforvaltningens indsats på demensområdet mv.

Samarbejde med regionen

Psykoedukation vil i et eller andet omfang være en del af udredning og diagnosticering i psykiatrien, uden at der nødvendigvis er tale om hele psykoedukative kursusforløb. Derudover er der i regi af psykiatrien forskellige typer af indsatser til børn, unge, voksne og pårørende med tilknytning til psykiatrien, hvor psykoedukation indgår.

Forvaltningen har ikke et specifikt samarbejde med regionen vedr. psykoedukation af nydiagnosticerede hhv. børn, unge og voksne, men også her gælder det, at psykoedukation kan indgå i drøftelser i de øvrige samarbejder, der er mellem forvaltningen og den regionale psykiatri.

Der findes flere typer af tværsektorielt samarbejde med regionen med henblik på at koordinere indsatsen på tværs af sektorer. På børneområdet er det særligt relevant at nævne KIT (Koordineret Indsats på Tværs), som er et samarbejde mellem Børne- og Ungdomspsykiatrien, Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen om koordinering med henblik på hurtigere afklaring af behov og rette indsats. Målgruppen er børn og unge fra 0-18 år, som er under udredning i Børne- og Ungdomspsykiatrien og indkaldt til netværksmøde med psykiatrien og kommunen. På voksenområdet bruges bl.a. tværsektorielle netværksmøder mellem

psykiatri, kommune og evt. egen læge, når der er behov for at koordinere aftaler og planer, herunder borgerens behov for behandling og kommunal støtte.

Derudover er der i foråret 2023 iværksat et pilotprojekt med det formål at gribe borgere over 18 år med autismspektrumforstyrrelse efter udredning i den regionale psykiatri eller privatpraktiserende psykiater. Forvaltningen tager, efter henvendelse fra psykiateren/psykiatrien, kontakt til borgeren med tilbud om tre rådgivende samtaler, ligesom der oplyses om støttemuligheder i øvrigt.

Aftale om 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed

Endelig kan forvaltningen orientere om, at der med *Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed*, som blev indgået af alle Folketingets partier i september 2022, blev afsat midler til undervisnings- og støtteforløb til pårørende til mennesker med psykiske lidelser bl.a. i regi af Bedre Psykiatri. Der vil være tale om gruppebaserede psykoedukationsforløb for voksne pårørende.

Derudover blev der afsat midler til at udarbejde og implementere forløbsbeskrivelser for målgrupper af børn, unge og voksne med svære psykiske lidelser. Forløbsbeskrivelserne skal dels bidrage til ensartethed og høj kvalitet i udredning, behandling og rehabilitering/recovery og understøtte, at patienterne modtager den rigtige indsats, på rette tidspunkt i forløbet og på tværs af sektorer, hvor alle aktører og faggrupper kender deres ansvar og opgaver undervejs i forløbet.

Med venlig hilsen

Mikkel Boje

Administrerende direktør

Vedlagt:

Bilag 1. Eksempler på indsatser på autismeområdet, som indeholder psykoedukative elementer